

Mjölby Kommun får besök av miljöminister Kjell Larsson

En kommun som erhållit ett väsentligt bidrag ur det lokala investeringsstödet är Mjölby.

Kretslopps Sofie Samuelsson följde med ministern på kommunbesöket.

Totalt har tre projekt i Mjölby beviljats bidrag, extra rening av halmeldad fjärrvärme, ekologiskt reningsverk och fjärrvärme i Mantorp med ny halmeldad värmecentral.

Hela projektet går lös på 42 miljoner och bidragsbiten ligger i dagsläget på nio miljoner.

Väderstad fjärrvärme baserat enbart på halm

Familjen Hilbrand äger nordens största fjärrvärmeanläggning för halm som kostat totalt 5,5 miljoner kronor.

Till anläggningen har familjen inte fått någonting i bidrag. Nu söker man pengar från investeringsstödet till en ytterligare reningsåtgärd, ett tygfilter för rökgaserna.

Idag har man en stoftavskiljare till varje panna och klarar då de av Naturvärdsverket ställda kraven. Hilbrand har fått miljöpris samt pris av stiftelsen Renare luft i Östergötland.

TRE PANNOR

Varje panna ger 1 MW och totalt ger anläggningen 3 MW. Man planerar att i framtiden försörja större delen av Väderstad utom de få hus som har direktel idag. Där väntar man på bidrag för att kunna konvertera och när det blir gjort kommer en fjärde panna att tas i bruk.

Pannorna kommer från Danmark och är av fabrikkatet Pilevang. Pannorna är som containrar och om det skulle uppstå problem så kan man enkelt och smidigt bara dra ut pannan och stoppa in en ny. Det finns inget

roster i botten. Själva förbränningsugnen är rund och har vinklar i botten för att kunna ta emot fyrkantsbalar, i en pannan kan man lägga in tre storbalar eller sex småbalar åt gången. Det motsvarar ungefär 1.800–2.000 kg. Förbränningstiden för en laddning är cirka sex timmar. Varje vecka görs avstotning med vaccum på pannorna och stoftavskiljarna.

Halmen kommer från de lokala bönderna och kvalitén bör vara ganska hög, högst 15 procent i fukthalt helst runt 10 till 12 procent.

Reningsverket i Mjölby

Kommunen avser att starta röt-kamardrift vid Mjölkkulla avloppsreningsverk. Därigenom sker en långtgående nedbrytning av organiskt material vilket leder till att slammängden komprimeras.

En följd av rötningsprocessen är att gas produceras och driften blir mer energisnål.

Kommunen har reducerat sitt slam så att 65 dagars slamutköring gått bort helt.

Allt slam i Mjölby kommun sprids på åkermark och man har kontakt med ett flertal bönder i närområdet.

Ansvarig i kommunen är Lars Karlsson.

Man har också tre eller fyra stycken helt nya filter för gatubrun-

na ute på försök. Dom ser ut som små korgar som hängs upp i brunnen och rensar regnvattnet från tungmetaller på ett tidigt stadium.

Nackdelen är att det är ganska dyrt då dessa filter skall bytas tre gånger per år och inte kan användas igen.

Av Sofie Samuelsson, samtliga texter & bilder

Det finns en reservoljepanna som man ännu inte har behövt starta. Anläggningen klarade -20 °C utan olja nu i vintras.

BIOBASERAD FJÄRRVÄRME

Mjölby Svartådalens energi (MSE) - Gustaf Jönsson, äger fjärrvär-

menätet och står för kulvertarna ut i samhället. Hilbrand säljer all sin värme dit. MSE har idag också bi-bränslebaserad fjärrvärme i Mjölby och Skänninge. Där har man en panna från Generato, (numer Kvarner) (-85) och en från ÅPS (-96), båda eldas med flis.

I fjol eldades 120.000 m³ flis i dessa pannor. MSE för-

brukade endast nio procent olja, resten var bibränsle i Mjölby, Väderstad och Skänninge.

MANTORP FÅR FJÄRRVÄRME

Fjärrvärme i Mantorp finns med i bidragspaketet. Hela samhället, vilket totalt skulle bli cirka 20 GWh skall värmeförsörjas. Även i Mantorp projekteras det för halmeldning.

Våtmark som filter till Skenaån

För att rena Skenaån från de näringsutsläpp som kommer från de omkringliggande lantbruken har 842.000 kronor avsatts, av dessa är 180.000 bidragspengar.

Kommunen planerar att bygga ut en våtmark för att få ordning på problemen och öka den biologiska mångfalden.

Det krävs också ett samarbete med markägarna runt Skenaån, i första ledet skall alla informeras och de skador som näringsutsläppen orsakar.

Skenaån är mycket starkt påverkad av läckagen av kväve och fosfor från lantbruken, näringsämnena sprider sig sedan genom hela systemet som idag är övergött i och med att Skenaån rinner ut i Svartån och i sin tur slutar i Roxen. Filter är ett av de få alterna-

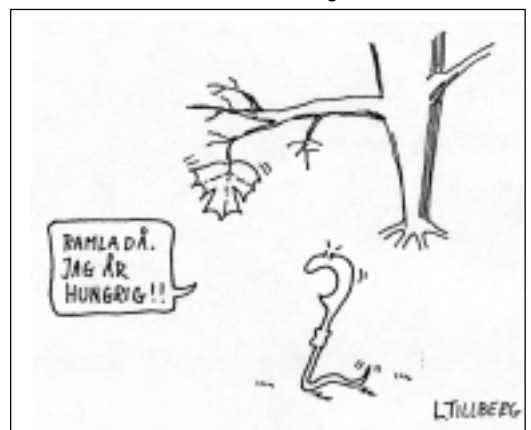
tiv som är möjliga vid en sådan här uppsamling av näringsämnen, man planerar att skörda våtmarken när den vuxit sig tillräckligt stor för att kunna börja om från början.

Projektet sker i samverkan med föreningen Naturvärnet i Skänninge. Åtgärden ska visa på goda exempel inom miljö och miljövärd, samt ge de besökande information och utbildning. En demonstrationsanläggning ska byggas upp vilka kan användas av lantbrukare som är intresserade av kväve- och fosforfällor samt vattenhushållning.

De arbetslösa som har anvisats plats på Naturvärnet skall få en meningsfull sysselsättning och utbildning inom miljöområdet.

Skolor och andra som är intresserade skall ha tillgång till anläggningen.

MASKEN / Lars Tillberg

Regeringens vårproposition innehåller flera stora satsningar på miljöområdet. Resurserna till miljöforskningen förstärks rejält. Anslaget till miljösanering höjs med 385 miljoner kronor under de kommande tre åren. Även resurserna till kalkning av försurade sjöar och vattendrag förstärks. El- och elhybridbilar befrias från fordonsskatt i fem år från den 1 juli i år.

Stora satsningar på miljön i regeringens vårbudget

	1995/96–1998	1999–2002
Miljö- och kretsloppsforskning	277	–
Miljöforskning	–	250
Skogsinköp	638	1.738
Sanering av förorenade områden	57	555
Biotopskydd	65	315

Tabell över anslagsfördelningen fördelade på perioderna 1995/96–1998 och 1999–2002 i miljoner kronor på några viktiga miljöområden.

– Jag är dessutom mycket nöjd med att vi nu kan göra en rejäl satsning på miljöforskningen. Det är oerhört viktigt, eftersom det finns en mycket tydlig koppling mellan miljöforskningens resultat och miljöpolitikens inriktning, säger Kjell Larsson.

Aldrig någonsin tidigare har så stora resurser satsats på miljöområdet som nu säger miljöminister Kjell Larsson.

I korthet innebär vårbudgetens satsningar på miljöområdet följande:

MILJÖFORSKNING

Nu förstärks successivt resurserna genom att Naturvårdsverket kommer att fördela 50 miljoner kronor till framförallt miljöeffektforskning och miljötoxikologisk forskning under år 2000. År 2001 och 2002 ökas detta belopp till 100 miljoner kronor årligen.

BYGGFORSKNINGEN

Även byggforskningen får ökade resurser. Anslagen till byggforskningen förstärks med cirka 50 miljoner kronor per år för de tre närmaste åren. Syftet är att bygga och förvaltningen av byggnader ska utvecklas för bättre resurseffektivitet och kretsloppsanpassning.

SANERING AV FÖRORENADE OMRÅDEN

Behovet av att sanera och återställa förorenade mark- och vattenom-

råden runt om i Sverige är mycket stort. I budgetpropositionen hösten 1998 anslags totalt 170 miljoner kronor under åren 1999–2001. För åren 2000–2002 beräknas nu totalt 515 miljoner kronor anslås. Det innebär alltså en kraftig upptrappning

BIOLOGISK MÅNGFALD

Skydd av mark för naturvård och kalkning av försurade vattenområden är viktiga instrument. I vårbudgeten 1998 och budgetpropositionen för 1999 höjdes därför anslaget för att framförallt skydda skogsmark genom reservatsbildning fram till år 2001. I årets vårbudget förlängs förstärkningen om 368 miljoner kronor för markinköp till att omfatta även år 2002.

MER PENGAR TILL KALKNING

Resurserna för kalkning av försurade sjöar och vattendrag förstärks med 30 miljoner kronor per år de tre kommande åren. Riksdagen har sagt att kalkningsverksamheten inte bör förändras i väntan på en

SKATTEVÄXLING

Men de stora nederbördsmängderna under förra året har lett till ökad försurning och behovet av kalkning är större än den tidigare beslutade anslagsnivån. Därför avsätts i vårbudgeten ett engångsbelopp på 23 miljoner kronor för kalkning för år 1999.

MILJÖVÄNLIGA BILAR

Regeringen föreslår i vårbudgeten att el- och elhybridbilar jämställs med miljöklass 1-bilar när det gäller fordonsskatt. Det innebär att nya el- och elhybridbilar som säljs från och med 1 juli 1999 är befriade från fordonsskatt under fem år. Regeringen bereder också frågan om att förändra förmånsbeskattningen så att förmånsvärdet för miljövänliga bilar jämställs med konventionella bränslen.

Regeringen slår fast i vårbudgeten att den successivt ökade miljörelateringen av skattesystemet bör fortsätta. De ökade intäkterna som detta ger kan bland annat användas för att reducera olika former av skatt på arbete i syfte att främja sysselsättningen.

– Jag är mycket glad över den ökade satsningen på att sanera förorenade marker och vattendrag.

Tillsammans med de nära 360 miljoner kronor som beviljats till marksanering inom ramen för de lokala investeringsprogrammen satsar nu regeringen närmare en miljard kronor under fyra år på att sanera förorenade områden. Det är en rekordsatsning säger Kjell Larsson avslutningsvis.

MASKEN / Lars Tillberg

